

Tot hiertoe kostte een vrijpas of paspoort 15 centiemmen, thans is de prijs gebracht op een mark. Volgend bericht desaaangande is binnen het stadhuis aangeplakt:

VRIJPASSEN

worden niet meer afgeleverd tenzij aan handelaars en zulke personen die een zeer gegronden reden tot reizen kunnen inbrengen. Er moet een getuigschrift van den Burgemeester voorgelegd worden bewijzende dat de verzoeker wezenlijk handelaar is of een gegronde reden tot reizen heeft.

Vrijpassen worden maar afgeleverd voor den duur van eene week.

Prijs: een mark!

* * *

De aanhouding van M. Camiel PIESSSEN had voor gevolg dat verscheidene personen onzer stad, die hem brieven hadden medegegeven, door de duitschers gestraft zijn geworden: n.l. Mej. WITDOECKT, witgoedhandelaarster, Kristinastraat 61 (25 mark); August VANDER HAEGHEN, politieagent (25 mark); Frans JACOBSEN, schoenmaker, Kaaistraat 40 (10 mark). Volgens wij vernemen zou deze laatste geen brief medegegeven hebben, doch vroeg enkel de prijs van het leder te Brugge. Men spreekt nog van verscheidene andere personen, doch daaromtrent hebben wij geene voldoende inlichtingen kunnen inwinnen.

UIT MIJN OUDE DOOS – DEEL 4

door **Simon IPPEL**

Bij het opduikelen aan herinneringen uit mijn kinder- en jeugdijaren, schuilt het passionele niet alleen in de groeiende verbazing over de rijkdom die je nog voor de vergetelheid wil behouden. Maar er is ook een beetje de "kick" die je deelt met archeologen en andere detectives wanneer ze iets ontdekken dat ze bijna vergeten waren.

Daarom ook mijn "oude doos"-artikelen, die naar het schijnt, ook bij anderen herinneringen doen te voorschijn komen.

Zoals ik reeds zegde: toen konden de jongeren nog op straat spelen. t.t.z. er was ruimte en zeker geen gevaar. Auto's waren er bijna niet of toch zeer weinig alhoewel de Veldstraat¹ goed voorzien was van voertuigen en natuurlijk van de vervoersmaatschappijen.

a) In de straat hadden we de verhuiswagens van GODERIS. Hun parking en woonst waren toen naast de achteringang en parking van het groot warenhuis langsheen de Alfons Pieterslaan.. Zelf heb ik met mijn ouders daar gewoond, maar door de verbouwing zijn wij verder in de Veldstraat gaan wonen.

b) Verder waren er nog de trouwkoetsen en begrafeniswagens van GILISSEN², deze waren met paarden bespannen³. Wanneer de wagens uitreden stonden we in bewondering. De paarden waren versierd met witte pluimen op hun kop (voor een huwelijk) en met een witte doek op hun lijf of met een zwarte doek en zwarte pluimen voor een overlijden.. Soms waren het open of gesloten "Calèches"⁴ voor de familie, dat ging van het goed of slecht weer af.

c) De stootkarren en de auto's van de glazenmaker VAN NIETSEN.
(waren er daar geen twee glazenmakers in de straat?).

¹ Nu Jules Pourquaetstraat

² Nadien is daar een antiquair gewest

³ Nu is daar een parkeerplaats met twee poorten.

⁴ De naam komt van de stad waar ze het eerst opgemerkt werden n.l. Calais.

De jongens speelden vooral voetbal. De poort van GODERIS diende als goal. Dus maar "shotten"⁵. Maar wanneer de bal er naast vloog... Dan was het meestal tegen het venster of deur van Mevrouw VAN NIETSEN (huis nummer 17) en dan was het gedaan met "shotten".

Waar we wel mochten tegen "shotten" was volledig aan de andere zijde van de Veldstraat, de muur van het Burgerlijk Hospitaal. De nonnetjes van 't hospitaal die achter deze muur hun brevier lazen zegden er niets van. Aan de overzijde van deze straat waren de enkele rijhuizen van de Kaïrostraat die nu nog bestaan.

d) Personenwagens waren er bij mijn weten niet.

Wanneer er een of ander straatbewoner in onze "rapen scheet"⁶ mocht hij zeker zijn dat hij op een of andere dag enkele krekels in zijn brievenbus gedeponneerd kreeg.⁷

Als Oostendse figuren waren er:

1 - Madame "Loulou". Een Oostends figuur dat woonde in het achterhuis bij Maene. Steeds ging ze naar den hof om aldaar de katten te voederen en met een strooien mand. Soms bracht ze een kat mee naar huis. Deze zagen wij nooit terug. Ons besluit: ze had hem opgegeten! Soms zagen we er ook een oude man bij haar binnen gaan, dat was "natuurlijk" haar lief.

2 - Naast de hoek⁸ van onze speelstraat en de Alfons Pieterslaan en de Veldstraat was een klein winkeltje "Bloeling", in Oostende en omstreken bekend om... zijn bloedworsten⁹. Hij was zeer nauw bevriend met "zotte april"¹⁰ en "paardevlees"¹¹. Dit waren drie homo's en algemeen ge- (of) bekend in Oostende.¹² In feite waren het zeer sympathieke personen die iedereen met rust lieten.

3 - Over de deur van "bloeling", was een grote inrit en een zeer deftig huis. Deze poort gaf uit op een binnenkoer waar vroeger de stallingen en de koetshuizen waren. De eigenaar was een gebrekkige uit de oorlog 14/18. Hij draaide met een voet rond vooraleer hij hem op de grond zette. Soms vroeg hij ons met een karretje lichte grond te gaan halen in het bos¹³. Wat we met plezier deden. Natuurlijk speelden we eerst met het karretje en op het laatst schepten we wat aarde en "klaar was kees". Met het gevolg dat hij niet tevreden was, wij wel.

4 - In de boekwinkel van DEGRIJSE was het steeds een lust om rond te neuzen. Alleen mochten we aan niets komen of de strenge stem van moeder DEGRIJSE bracht ons ter orde. Rechts van de toonbank was er een uitstalraam waar occasie boeken¹⁴ lagen en dat trok zeker aan. Wanneer moeder weg was, had de dochter er het toezicht en deze was ook niet mals van aanpak.

5 - Naast het laatste uitstalraam was er nog een beenhouwer, een echt beenhouwersfiguur, en hij had zeer goede "zwinne mutsen" en "pastekop"¹⁵

6 - Naast deze beenhouwer was er een "huisje van plezier"¹⁶ waar er een dochter was, deze heeft nog een café opengehouden op het Mijneplein waar nu een beenhouwerij of kruidenwinkel is.

⁵ Tegen de bal trappen op doel.

⁶ Iets tegen ons had. Zoals bvb te veel lawaai en dergelijke.

⁷ ZO braaf waren we nu ook niet

⁸ Nu door een schoenenwinkel ingenomen

⁹ Bloedworsten noemt men in het Oostends "bloelingen"

¹⁰ Is lange tijd kelner in "het laiterietje" geweest - Maria-Hendrika park

¹¹ Zijn vader en later hij waren beenhouwers en caféhouders op de hoek Stuiverstraat en St.-Catherinapolderstraat, waar nu "café 2000" nu is.

¹² Dit toont aan hoe tolerant de Oostendenaars toen reeds waren

¹³ Maria-Hendrika park mol grond gaan halen.

¹⁴ Het was de derde venster in de Veldstraat

¹⁵ Ik zegde steeds "pasterkop", waarom?

Wanneer ze niet buiten kwam om te spelen, waren wij geneigd er eens binnen te gaan om te vragen of de dochter (ze noemde ook Madelein) mocht buitenspelen. Je weet maar nooit dat we iets (?) te zien kregen. Eén jongen werd naar binnen gestoken en de anderen keken over zijn schouders mee vanuit het deurgat.

7 - Daarover was de uitgang van de bakkerij en koffiebranderij van de Coo (SEO). Deze koffiebranderij is later overgebracht naar de Amsterdamstraat, maar de geur doet me nog steeds herinneringen oproepen.

8 - Wat verder de drukkerij van VAN CAMPO, mijn nicht Maria VANDAMME was getrouwd met de zoon Frans VAN CAMPO en de drukkerij was voor mij een bezoek waard. Vader VAN CAMPO had niet graag dat we met een vriend daar rondneusden, maar de drukkerij in de kelder had iets magisch

9 - Naast het café van MAENE en de private ingang van Madame Loulou had men de poort van "De Noordster"¹⁷. Wanneer wij tot het eind gingen konden we tot in de paardenstallen gaan.¹⁸ Daar was het echt "tof" te spelen, het was wel verboden terrein. Wanneer we daar binnen geraakten, konden we in het hooi spelen.

Toen op een dag de koetsier met zijn paard vroeger thuis kwam, staken mijn vriend en ik ons weg¹⁹ op de opperzolder in een grote bak. Helaas, het paard moest gekamd worden en de voerder moest nog allerlei werkjes doen en wij zo stil mogelijk blijven zitten. Het werd donker wanneer we uit de bak konden kruipen. Hadden we de voerder ontlopen, onze vader konden we niet ontlopen! Het resultaat was dat we er een warme broek aan over hielden.

¹⁶ Onder elkaar noemden wij het een "oerekotje", maar dat mochten mijn ouders niet horen.

¹⁷ In feite "De Noordstar".

¹⁸ Deze paarden dienden om de broodkarren te trekken en zo de stadsronde te doen

¹⁹ We waren nog met zijn tweeën: Carlo en ik"